

หลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลามกับการเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพการเลี้ยงปูดำชุน
บริเวณป่าชายเลน อำเภอละงู จังหวัดสตูล

THE FUNDAMENTAL DOCTRINES OF ISLAM AND LEARNING
FOR THE SERRATED MUD CRAB FATTENING IN THE MANGROVE FOREST
IN LA-NGU, DISTRICT, SATUN PROVINCE

ณัฐพัชราภรณ์ แก้วploy*

Natpatcharakarn Kaewploy

natpat2920@gmail.com

ภาควิชาเกษตรศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชวิถีราชนครินทร์ จ.นราธิวาส 96000

Department of Agriculture, Faculty of Agriculture, Princess of Naradhiwas University, Narathiwat 96000 Thailand

*Corresponding Author E-mail: natpat2920@gmail.com

(Received: May 17, 2019; Revised: July 12, 2019; Accepted: August 27, 2019)

ABSTRACT

This academic article presented the application of fundamental doctrine of Islam to minds and practices with the three basic learning processes including 1) experiences, 2) understandings and 3) thoughts in order to obtain knowledge for serrated mud crab fattening by the fishermen in the mangrove forest in Langu District, Satun Province since this business is a part-time job that is very popular. in the Serrated Mud Crab Fattening which became a popular part-time self-employment work for local fishermen in the mangrove area of La-Ngu district, Satun Province. Fundamental doctrine of Islam in this article consisted of three categories, 1) principle of faith, 2) principle of ethics, and 3) principle of practices, These doctrines were integrated with the Serrated Mud Crab Fattening work and enabled the crab bleeders to harmonize religious doctrine to be good moral workers and the living with others in community, peacefully living with others religion people. This will lead community to be strengthening and help stability for the country respectively.

Keywords: The fundamental doctrines Islam; Learning; Serrated Mud Crab Fattening

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้เป็นการนำเสนอการนำหลักธรรมคำสอนพื้นฐานของศาสนาอิสลามมาประยุกต์ใช้เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจและใช้ปฏิบัติในการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้พื้นฐาน 3 ประการ คือ 1) ประสบการณ์ 2) ความเข้าใจ 3) ความนึกคิด เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพเลี้ยงปูดำชุนของชาวประมงพื้นบ้านบริเวณป่าชายเลน อำเภอละงู จังหวัดสตูล ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นอาชีพเสริมที่กำลังได้รับความนิยมสูง โดยหลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลาม ในบทความนี้ ประกอบด้วย 3 หมวด คือ 1) หลักการศรัทธา 2) หลักจริยธรรม และ 3) หลักการปฏิบัติ ผู้เลี้ยงปูดำชุนได้นำหลักธรรมคำสอนดังกล่าวบูรณาการร่วมกับวิถีของการประกอบอาชีพการเลี้ยงปูดำชุนของชาวประมงพื้นบ้าน และยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เลี้ยงปูดำชุน อีกทั้งช่วยให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีในการประกอบอาชีพ และสามารถนำหลักธรรมคำสอนของศาสนามาใช้ในการอยู่ร่วมกันในชุมชนอยู่ร่วมกับคนต่างศาสนา สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและประเทศชาติ

คำสำคัญ: หลักคำสอนพื้นฐานอิสลาม การเรียนรู้ การเลี้ยงปูดำชุน

1. บทนำ

การดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพประจำวันของทุกคนนั้น ย่อมนำเอาปรัชญาเป็นหลักแนวคิดและใช้ศีลธรรมเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันตามความศรัทธา ความพึงพอใจ ความสหายใจของบุคคล คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย[1] อธิบายถึง ความเกี่ยวข้องระหว่างปรัชญาและศาสนาไว้ว่า ปรัชญา เน้นความคิดเชิงเหตุผลของมนุษย์ มีผลจาก การจัดความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคมและธรรมชาติ ส่วนศาสนา เน้นความคิดและหลักการดำเนินชีวิตสู่เพ้าหมายสูงสุดตามหลักอุดมคิดที่มนุษย์คาดหวัง จากคำอธิบายข้างต้นเห็นได้ว่า การดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์นั้น ทั้งปรัชญา และศาสนา มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง มีความจำเป็นต้องนำมายึดเหนี่ยวและเป็นแนวทางประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ทั้งการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติสุข เป็นผลเมืองดีของประเทศชาติ

ชาวนะรัมพื้นบ้านบริเวณป่าชายเลนอำเภอละงู จังหวัดสตูล ส่วนใหญ่ทำอาชีพเสริมรายได้ด้วยการเลี้ยงชุนสัตตน้ำศรีษะรูกิจ และสัตตน้ำที่กำลังได้รับความนิยมสูงขณะนี้ คือ ปูด้า โดยการเลี้ยงชุนตามองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้วยผู้เลี้ยงทั้งหมด เป็นมุสลิม นับถือศาสนาอิสลาม การดำเนินชีวิตและกิจกรรมด้านจัดการเลี้ยงชุน มีการนำหลักธรรมคำสอนของศาสนามาสอดแทรกเป็นแนวทางเพื่อใช้เรียนรู้และยึดถือปฏิบัติร่วมกับการเลี้ยงและการจัดการ ทำให้ปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรมความไม่ซื่อตรงของผู้เลี้ยงที่มีต่อผู้บริโภค ลดน้อยลง และหมดไป

การเรียนรู้ มีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพของมนุษย์ทุกคน ซึ่งผู้เลี้ยงปูด้าชุน ได้ใช้การเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้พื้นฐาน เพื่อประกอบอาชีพบริเวณป่าชายเลนอำเภอละงู จังหวัดสตูล นอกจากจะเป็นการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพแล้วยังเป็นการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะด้านเทคนิค วิธีการ การแก้ไขปัญหา จากคนรุ่นก่อน ๆ จนเกิดประสบการณ์ เกิดความเข้าใจ และเกิดความนึกคิด มีความสร้างสรรค์ เพิ่มความสามารถทางด้านผลผลิต ปูด้าชุนได้มากยิ่งขึ้น อันส่งผลต่อรายได้ครัวเรือนสูงขึ้น เกิดความอยู่ดี กินดี ของครอบครัวและชุมชนมากขึ้น

ในบังจุบันชุมชนและสังคมชาวประมงหลายพื้นที่ มีความขัดแย้งจนเกิดปัญหาใหญ่ มีสาเหตุจากการขาดคุณธรรม จริยธรรม ความไม่ซื่อตรง ไม่ซื่อสัตย์ ต่อผู้ชื้อและผู้บริโภค ขาดคุณธรรมมุ่งหวังเพียงผลกำไรจากผลผลิตสัตตน้ำศรีษะรูกิจต่าง ๆ มักพบว่า การนำอาหารที่ไม่มีคุณภาพเลี้ยงสัตตน้ำ เช่น การให้ปูด้ากินอาหารที่เน่าเสีย หรือการให้ปูด้าชุนกินอาหารผิดหลักยาลาลที่ศาสนากำหนด การไม่รักษาความสะอาดของน้ำในบ่อเลี้ยงชุนนำพามาสู่เชื้อโรคในปูด้าชุน และการจำหน่ายปูด้าชุนที่ขาดคุณธรรม จริยธรรมไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนศาสนา เช่น ความไม่ซื่อสัตย์ โงน้ำหนักตาชั่งกิโล อีกทั้งการรับซื้อปูด้าชุนในราค่าต่ำกว่า ความเป็นจริงในท้องตลาด หรือขายลูกปูด้าจิ้วที่จะนำมายังชุนด้วยราคางrin เป็นปัญหาเหล่านี้บัวเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบและเกิดความเสียหายต่อผู้เลี้ยงด้วยกัน ต่อผู้บริโภค เกิดความไม่เป็นธรรม เกิดความขัดแย้งขึ้นในชุมชนและสังคม

ในบทความวิชาการนี้ผู้เขียนต้องการนำเสนอการนำหลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลาม ประกอบด้วย 3 หมวด คือ 1) หลักการศรัทธา 2) หลักจริยธรรม และ 3) หลักการปฏิบัติ ซึ่งผู้เลี้ยงปูด้าชุนบริเวณป่าชายเลนอำเภอละงู จังหวัดสตูล ได้นำมาบูรณาการ เกิดเป็นการเรียนรู้ คือ 1) ประสบการณ์ 2) ความเข้าใจ และ 3) ความนึกคิด สร้างสรรค์ ความรู้ใหม่ พร้อมทั้งนำมายึดถือปฏิบัติร่วมกับ วิถีการประกอบอาชีพเลี้ยงปูด้าชุน และยังเป็นการช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในผู้เลี้ยงปูด้าชุนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ที่ดีในการประกอบอาชีพ สามารถเรียนรู้และนำหลักธรรมคำสอนศาสนามาใช้อย่างร่วมกันในชุมชน อยู่ร่วมกับคนต่างศาสนาน สิ่งเหล่านี้ นำไปสู่การเรียนรู้ที่อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และประเทศชาติ ต่อไป

2. หลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลาม

2.1 หลักคำสอนพื้นฐานอิสลาม

จากหลักคำสอนพื้นฐานอิสลาม [2] ได้อธิบายถึงรายละเอียดของหลักคำสอนพื้นฐาน 3 ประการ ดังนี้

1) หลักการศรัทธา หรือ ความเชื่อในศาสนา เนี่ยกว่า อิมาน มุสลิมทุกคนต้องศรัทธาและอาศัยการศรัทธาด้วยการใช้สติปัญญาและสามัญสำนึก สิ่งทั้งหลายที่มีอยู่ ไม่ได้เกิดขึ้นด้วยตัวเอง แต่เกิดขึ้นจากพระผู้สร้างผู้ทรงสูงสุดเพียงพระองค์เดียว ไม่มีแบ่งภาคแบ่งแยกเป็นสิ่งอื่น ไม่ถูกบังเกิด ไม่ถูกกำเนิด และให้กำเนิดบุตร จิตา ผู้ทรงสร้างมีอำนาจและรอบรู้เรื่องขอบเขต ทรงกำหนดกฎเกณฑ์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งจักรวาล เรียกว่าเป็น "กฎธรรมชาติ" ทรงขับเคลื่อนจักรวาลด้วยระบบที่ลับเอียดอ่อน มีเป้าหมาย ไม่สร้างขึ้นมาอย่างไรสาระ พระผู้เป็นเจ้าเมตตาสร้างมนุษย์อย่างประเสริฐไม่ปล่อยให้มนุษย์ดำเนินชีวิตลำพังโดยไม่เหลียวแล ปล่อยให้มนุษย์ สังคมมนุษย์ และสิ่งชีวิตทั้งหลายดำเนินตามยถากรรม ตามสภาพแวดล้อมที่กำรงอย จึงเป็นความพอดีที่ผู้ใช้ปัญญาไม่สามารถอธิบายได้ด้วย "ความบังเอิญ" แต่สอดคล้องตามทฤษฎีความน่าจะเป็น พระองค์จัดความสงบสันติ ด้วยการประทานกฎการปฏิบัติผ่านทางพิธีกรรมสังสformation นำมนุษย์ไปสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มนุษย์จะได้รับประโยชน์

จากการทำความดี และรับโภคจากการทำข้าวของตนในชีวิตบนโลกนี้ ถ้าทำความดีจะได้รับรางวัลเป็นผลตอบแทน แต่ถ้าทำชั่ว จะถูกลงโทษตามผลกรรมนั้น มุสลิมทุกคนต้องมุ่งสู่หลักการศรัทธาความเชื่อมั่นที่สัตยจริง ต้องส่งเสริมมุสลิมด้วยกันให้หลุดพ้นความโง่เขลาเบาปัญญา การกดปุ่มแบบนี้จะเป็นการช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ใช่การต่อต้านผู้อื่น

2) หลักจริยธรรม ศาสนาสอนว่า ในการดำเนินชีวิตจะเลือกสรรเฉพาะสิ่งที่ดี อันเป็นที่ยอมรับของสังคม จงทำตนให้เป็นผู้ดีงามอยู่ในศีลธรรม พัฒนาตนเองสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี รู้จักหน้าที่ ห่วงใย มีเมตตา มีความรัก ชื่อสัตย์ต่อผู้อื่น รู้จักปกป้องสิทธิของตน ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น เป็นผู้มีความเสียสละไม่เกร็งแก็งตัว หมั่นไห้ความรู้ เป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้มีจริยธรรม และต้องเป็นผู้มีความยุติธรรม

3) หลักการปฏิบัติ ศาสนาส่วนว่า กิจการงานต่าง ๆ ที่มุ่งสิ่งทำต้องมีความเหมาะสมสนับสนุนองค์กรและสังคม ขณะเดียวกันต้องออกห่างจากการงานที่ไม่ดี ที่สร้างความเสื่อมเสียอย่างสิ้นเชิง

2.2 ความสำคัญของหลักธรรมคำสอนพื้นฐาน 3 ประการในศาสนาอิสลามที่มีบทบาทต่อการประกอบอาชีพเลี้ยงปูดำชุนและการอยู่ร่วมกันในสังคม

ผู้เลี้ยงปู่ดำเนินการในชุมชนบ้านบ่อเลน อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ทั้งหมดนับถือศาสนาอิสลาม การดำเนินชีวิตประจำวันและการทำกิจกรรมต่าง ๆ จึงเป็นไปตามแบบวิถีมุสลิมในศาสนาอิสลาม เขาระลุนเรียนรู้และนำหลักธรรมคำสอนพื้นฐาน 3 ประการของอิสลามปฏิบัติกิจกรรมการประกอบอาชีพ ดำเนินชีวิตในชีวิตประจำวัน และอยู่ร่วมกันในชุมชนสังคม ดังนี้

ตารางที่ 1 หลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลามที่มีบทบาทต่อการประกอบอาชีวะเลี้ยงปูดำชนและการอยู่ร่วมกันในสังคม

หลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลาม 3 ประการ	ความสำคัญและบทบาทต่อการประกอบอาชีพและการอยู่ร่วมกันของเลี้ยงปูดำชุนบริเวณป่าชายเลน อำเภอลง จังหวัดสตูล
1 หลักการศรัทธา	หลักการศรัทธาในศาสนาอิสลาม มุสลิมทุกคนต้องอาศัยการศรัทธาโดยใช้สติปัญญาและสานัมญานีก สิ่งทั้งหลายที่มีอยู่ ไม่ได้เกิดขึ้นด้วยตัวเอง ล้วนเกิดจากพระผู้สร้างประทานกูผ่านทางพระศาสดาให้สั่งสอน แนะนำนัยด้วยการปฏิบัติ การดำเนินชีวิตมุสลิมทุกคนได้รับประโยชน์จากการทำความดี และรับโทษจากการทำชั่วของตน มนุษย์ไฟ้ห้าความรู้ ไม่มีการกดขี่ ไม่แบ่งชั้นวรรณะ ความเชื่อ ความศรัทธานี้ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตมุสลิมผู้เลี้ยงปูดำชุนนุ่นขันยังไฝรุ้กการทำงานอาชีพ แบ่งบันแลกเปลี่ยนช่วยเหลือกัน สามัคคี รวมถึงประกอบอาชีพด้วยความเชื่อหันศรัทธาไว้ใจรับประโยชน์จากการทำความดี อยู่ร่วมกันอย่างสันติ ไม่แบ่งชั้นวรรณะ ไม่มีการกดขี่ มนุษย์ประกอบอาชีพอย่างซื่อสัตย์สุจริต เพราะเชื่อว่าหากประพฤติดีหลักศาสนา จะรับโทษจากการทำชั่วของตน
2 หลักจริยธรรม	หลักจริยธรรมศาสนาอิสลาม สอนให้ดำเนินชีวิตด้วยการเลือกสรรเฉพาะสิ่งดีเป็นที่ยอมรับของสังคม กระทำดีเป็นผู้ดี กระทำการดีอยู่ในศีลธรรม พัฒนาตนเองให้มีบุคลิกภาพที่ดี รู้จักหน้าที่ ห่วงใย มีเมตตา มีความรัก ชื่อสัตย์ รู้จักปกป้องสิทธิของตนไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นผู้มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว หมั่นไฟ้ห้าความรู้ เป็นผู้มีจริยธรรม เป็นผู้มีความยุติธรรม มุสลิมผู้เลี้ยงปูดำชุนจึงมีความศรัทธาและยึดถือหลักจริยธรรมดำเนินชีวิต กระทำดีเป็นผู้ดี กระทำการดีอยู่ในศีลธรรม หมั่นไฟ้ห้าความรู้ รับผิดชอบหน้าที่ มีความห่วงใยเมตตา มีความรัก ชื่อสัตย์ ต่อผู้อื่น ไม่ลักมาในเมiy ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือกัน เช่น การช่วยเหลือเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ระหว่างผู้เลี้ยงด้วยกัน หมั่นไฟ้ห้าและแลกเปลี่ยนความรู้กัน ปกป้องสิทธิของตนด้วยการไฟ้ห้าข่าวสารที่เป็นประโยชน์ด้านราก และช่องทางการตลาด และเป็นผู้มีความยุติธรรมด้านการขายผลผลิต
3 หลักการปฏิบัติ	หลักการปฏิบัติของศาสนาอิสลามให้กับมนุษย์ทั้งหลายมุ่งประกอบกิจการงานดัง ๆ อย่างเหมาะสมกับบุตตนเองและสังคม และต้องออกห้างจากการงานที่ไม่สร้างความเสื่อมเสีย ดังนั้นมุสลิมผู้เลี้ยงปูดำชุนก็ปฏิบัติ ดำเนินชีวิตอย่างเชื่อเลือกสรรเฉพาะสิ่งดี ทั้งประพฤติปฏิบัติดี มนุษย์เชื่อและศรัทธาตามหลักธรรมคำสอน มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม อยู่ร่วมกันในชุมชนสังคมอย่างสามัคคี ประพฤติปฏิบัติดีด้านการประกอบอาชีพอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม

3. การเรียนรู้

3.1 ความหมายของการเรียนรู้ (Learning)

ในทางจิตวิทยา การเรียนรู้ [3] หมายถึง บุคคลใดบุคคลหนึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปอย่างค่อนข้างการผ่านทางการฝึกฝน หรือการมีประสบการณ์ การเรียนรู้ จึงไม่ใช่เป็นการสั่งสอนหรือการบอกเล่าให้เข้าใจและจำได้เท่านั้น แต่รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมจากการสังเกตพิจารณา ได้รับร่อง แก้ไขปัญหา การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้เป็นความเจริญของงาน การเรียนรู้ต้องมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกหัดและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี มีความคงทน ถาวรเหมาะสมและเปลี่ยนไปสู่พฤติกรรมที่มุ่งหวัง

3.2 กระบวนการเรียนรู้พื้นฐาน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน

2) ความเข้าใจ (understanding) เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์ มักมีการตีความหมายของประสบการณ์นั้น เกิดขึ้นในสมอง หรือจิต สมองจะเกิดสัญญาณและมีความทรงจำขึ้น หรือเรียกว่า "ความเข้าใจ" ในการเรียนรู้บุคคลสามารถเข้าใจประสบการณ์ที่พบสามารถจัดระเบียบ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ประสบการณ์ต่าง ๆ จนสามารถทำความหมายของประสบการณ์นั้นได้

3) ความนึกคิด (thinking) บุคคลจะเกิดความนึกคิด เป็นขั้นสุดท้ายของการเรียนรู้ ที่จะเกิดขึ้นในสมอง มีนักวิชาการได้กล่าวถึงว่า ความนึกคิดที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นความนึกคิดที่สามารถจัดสรรเรบประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับให้เข้ากันได้ สามารถหนาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์แก่และใหม่ คือหัวใจสำคัญเกิดความสมบูรณ์ของการเรียนรู้

4. หลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลามนำมาใช้เรียนรู้การเลี้ยงปูดำขันบริเวณป่าชายเลนอำเภอคลอง จังหวัดสตูล

ผู้เลี้ยงปูดำขุนบริเวณป่าชายเลนอำเภอละจุ จังหวัดสตูล ได้ดำเนินชีวิตประจำวันตามแบบวิถีของมุสลิม นอกจากตกจับสัตว์น้ำที่ประมงพื้นบ้านแล้วยังมีการเสริมรายได้ด้วยการเลี้ยงขุนสัตว์น้ำที่ตกจับได้ เช่น ปูดำ นำมาเลี้ยงเป็นปูดำน้ำด้วยองค์ความรู้ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น [4] และใช้หลักธรรมคำสอนพื้นฐาน 3 ประการ คือ 1) หลักการศรัทธา 2) หลักจริยธรรม 3) หลักการปฏิบัติของศาสนอิสลามบูรณาการกับการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้พื้นฐาน 3 ประการ คือ 1) ประสบการณ์ 2) ความเข้าใจ และ 3) ความนึกคิด มาสร้างสรรค์จัดการเลี้ยงปูดำขุนและดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนี้

1 ขั้นก่อนเลี้ยงปดคำชน

ผู้เลี้ยงเรียนรู้การอကกวังไชตกับลูกปูด้วยก้าวกระโดด รอบ ๆ ป่าชายเลน เพื่อนำมาเลี้ยงบุนในบ่อคิด โดยจะเคารพสิทธิของกันและกัน บอกกล่าวบริเวณที่วางไข่เพื่อไม่เกิดการวางไข่ซ้ำที่กัน จนเกิดการแย่งชิง และ ขัดแย้งกัน ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมทางศาสนาในการประพฤติดอนอยู่ร่วมกัน อีกทั้งผู้ที่ตกจับลูกปูได้จำนวนมากเกินความต้องการของตนเองจะแบ่งขายให้ผู้เลี้ยงอื่น ๆ ด้วยราคาที่เป็นมิตรไม่สูงกว่าความเป็นจริง และมีความยุติธรรม ผู้เลี้ยงเรียนรู้ลงมือทำจริงเกิดประสบการณ์ การเตรียมบ่อคิดเพื่อเลี้ยงบุน โดยจะช่วยเหลือเกื้อกูลกันชุดบ่อเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างและยาวประมาณ $\frac{1}{2}$ - 1 ไร่ / 1 บ่อ ลึกประมาณ 1 เมตร 50 เซนติเมตร หรือตามความกว้างยาวของกรรມสิทธิ์ถือครองที่ดิน ใช้ขอบและรถเข็นดิน ปรับแต่งพื้นบ่อเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า เตรียมห่อ PVC จำนวน 2 เส้น เสนนแรกใช้เพื่อถ่ายน้ำเข้า-ออก และเส้นที่สอง ใช้วัดระดับน้ำในบ่อคิด เก็บความชื้น ตักโคลนเข้าเลนออกตากบ่อกว้าง 10 – 15 วัน เมื่อบ่อกว้างเรียบปูนขาวเพื่อสำเร็จโครกที่กว้าง 7 วัน แล้วปิดประตูน้ำเข้าบ่อกวันข้างขึ้น 14-15 ค่ำ ให้ระดับน้ำสูง 50 釐เมตร เมื่อเนื้อแข็งสูง 1 เมตร เสนนผ่านศูนย์กลางกำบังน้ำมือทำรั่วล้อมรอบบ่อ ผู้เลี้ยงตัดไม้มาใช้ด้วยสำนึกรักที่ต้องสังคมคำนึงถึงกฏหมายชุมชนด้านการจำกัดเขตพื้นที่ ช่วยกันรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรส่วนรวมไว้ใช้ร่วมกัน เตรียมติดข่ายกรองแสงล้อมทับรั่วขั้นแรกให้แน่นหนาป้องกันปูด้านหนีออกนอกบ่อ และป้องกันศัตรูธรรมชาติ เช่น ลิง นาก และใช้ผ้ายาพลาสติกรองพื้นบ่อป้องกันอาหารตกค้างทำความสะอาดด้วยไม้ไห้เกิดโรคระบาด ซึ่งตรงตามหลักศาสนาที่ไม่ให้บริโภคอาหารที่ไม่สะอาด ควรรีบเน่าเสีย

ในวันที่มีการชุดบัดดินเลี้ยงปูดำขุน เจ้าของบัดดินจะทำอาหารเลี้ยงผู้มาช่วยงาน (หรือภาษาพื้นบ้านเรียกว่าทำ นูหรี [5] อธิบายความหมาย คำว่า “นูหรี” เป็นประเพณีงานบุญเลี้ยงอาหารอย่างไม่เป็นทางการ ไม่มีรูปแบบ ของมุสลิมภาคใต้ เพื่อตอบแทนน้ำใจของผู้มาช่วยงาน

รูปที่ 1 แสดงการรวมกลุ่มทำอาหารเลี้ยงน้ำหรือ

2. ขั้นการเลี้ยงและการจัดการ

ผู้เดิมเรียนรู้การนำลูกปูดำจิ้วลงบ่อเดี้ยงชุน ต้องไม่เกิน 1,500 ตัว/1บ่อ บ่อกว้างยาว $\frac{1}{2}$ ไร่ เพื่อป้องกันความแออัด และไม่ควรนำลูกปูดำจิ้วลงบ่อช่วงเวลาที่มีความร้อนของน้ำสูง เพราะอาจเกิดอาการซอกตาย เวลาที่เหมาะสมคือตั้งแต่ 6 โมงเย็น หลังทำการล้อมรั้วในครอบครัวอยู่พร้อมกันมักจะสอนองค์ความรู้ให้ลูกหลานด้วยการลงมือปฏิบัติจริง เมื่อลูกปูดำปรับตัวประมาณ 3 - 4 วัน เริ่มให้อาหารครั้งแรก เป็นปลาสอดเนื้อแข็งกลิ่นคาว เช่น ปลาเป็ด ปลาจรวด ปลาทู ปลาทางแข็ง ปลาโอ การให้อาหารเริ่มต้น 3 - 4 วัน จึงให้อีกครั้ง แต่ละครั้งให้ปูดำกินจนอิ่ม อีกทั้งการให้ปลาสอดเนื่องจาก [6] ตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามจะไม่นิยมกินของเสียของเน่า มนุสลิมทุกคนควรครัดในการปฏิบัติตามหลักอาหารยาลาล การให้ปลาสอดจึงทำการสับปลาสด หน้าบ่อแล้วโยนลงบ่อทันที ไม่ใช้อาหารเม็ด หรืออาหารสำเร็จรูปเลย เพราะใช้ต้นทุนพื้นฐานทางธรรมชาติเลี้ยงให้มากที่สุด อาหารของปูดำชุนจึงมีน้ำใจได้รับไม่มีสารเคมีทึบค้าง หรือสารปฏิชีวนะเจือบน หลังจากพระอาทิตย์ตกดินปูดำออกมากินอาหารและกินได้มากที่สุด สมาชิกในครอบครัวจะช่วยกัน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบดูแลปูดำชุน โดยอาศัยความเชื่อและความศรัทธาตามหลักศาสนาเป็นแรงผลักดันช่วยส่งผลสู่ความมุ่งมั่นยั่นไวย์การทำงาน แบ่งปันแลกเปลี่ยนช่วยเหลือกัน ความรู้การหมุนเวียนน้ำเค็ม ให้เหลือบ่อระดับ 50 เซนติเมตร ตลอดเวลา ในฤดูร้อนเพิ่มความสูงน้ำเป็น 70 เซนติเมตร เพื่อลดความร้อนของน้ำ ซึ่งการรับน้ำ เป็นการหมุนเวียน และถ่ายเทความร้อนภายในบ่อ สภาพร่างกายปูดำจิ้งมีความแข็งแรงทนทานโรคสูง มักไม่พบรอยบาดเจ็บ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ยาปฏิชีวนะ เวลาที่ใช้เดิมชุนประมาณ 31 -45 วัน หรือ ปูดีผลักกระดอง 2-3 ครั้ง จึงนำปูดำชุนขึ้นจากบ่อเพื่อจำหน่าย ซึ่งมีความต้องการและเป็นที่นิยมของตลาดมาก ตลอดระยะเวลาการเดี้ยงชุน ผู้เดิมเรียนแต่ละครัวเรือน ที่มีบ่อเดี้ยง ใกล้เคียงกันจะช่วยกันสอดส่องดูแล ไม่มีการลักขโมย ไม่มีการละเมิดสิทธิของผู้เดี้ยงรายอื่น

รูปที่ 2 แสดงการยกใช้จับปูดำเนินขึ้นมาตรวจสุขภาพและตรวจการเจริญเติบโต

3. ขั้นการจำหน่าย

ผู้เลี้ยงเรียนรู้การจำหน่ายปูดำชุน ในตลาดชุมชนอำเภอละงู โดยจำหน่ายเป็นปูดำสดทันทีในวันที่จับขึ้นจากบ่อ din ซึ่งปูดำชุนสามารถมีชีวิตอยู่ได้ไม่เกิน 1 – 2 วัน ปูเพศเมียราคากลางๆ 50- 100 บาท เช่น เพศผู้หนัก 200 กรัม ราคา กิโลกรัมละ 140 บาท เพศเมียหนัก 200 กรัม กิโลกรัมละ 220 บาท เพศผู้หนัก 300 กรัม กิโลกรัมละ 170 บาท และเพศเมียหนัก 300 กรัม กิโลกรัมละ 250 บาท เพศผู้ขนาด 3 ตัว/กิโลกรัม ราคา 230 บาท เพศเมียขนาด 3 ตัว/กิโลกรัม ราคา 300 บาท และ เพศผู้ขนาด 2 ตัว/กิโลกรัม ราคา 300 บาท เพศเมียขนาด 2 ตัว/กิโลกรัม ราคา 380 - 400 บาทจะคงที่ตลอดทั้งปี มีบางช่วง ราคายังคงสูงตามความต้องการของตลาด [4] ในการจำหน่ายผู้เลี้ยงปูดำชุนตระหนักถึงหลักคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งขายอย่างเป็นธรรม และมีความซื่อสัตย์ในเรื่องราคาและน้ำหนัก ซึ่งตรงต่อการซึ่งน้ำหนักของปูดำชุนมาก มีการคัดขนาดและคัดคุณภาพปูดำชุน ทำให้ปูดำชุนบริเวณป่าชายเลนอำเภอละงู เป็นผลผลิตที่มีคุณภาพ ทั้งการซื้อขายเป็นไปอย่างมีความยุติธรรม เพราะผู้เลี้ยงทุกคน ตระหนักถึงบำบัดคุณโดยสุจริต จึงเคร่งครัดในการประพฤติและการปฏิบัติสูงมาก

รูปที่ 3 แสดงการจำหน่ายปูดำชุนโดยการแยกตามขนาด ตามน้ำหนัก และตามเพศ

5. ประโยชน์จากการนำหลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลามสู่การเรียนรู้การเลี้ยงปูดำชุนและการอยู่ร่วมกันในสังคม

เมื่อพิจารณาถึงการนำหลักธรรมคำสอนของศาสนาอิสลามที่ผู้เลี้ยงปูดำชุนนำมาใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจและถือปฏิบัติเพื่อเรียนรู้ และใช้ประกอบอาชีพการเลี้ยงปูดำชุนบริเวณป่าชายเลนอำเภอละงู จังหวัดสตูล สามารถอธิบายถึงประโยชน์และส่งผลดีทั้งทางตรงและผลดีทางอ้อมต่อชุมชนและการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประโยชน์จากการนำหลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลามสู่การเรียนรู้การเลี้ยงปูดำชุนและการอยู่ร่วมกันในสังคม

การเรียนรู้พื้นฐาน	หลักธรรมคำสอนอิสลาม	การเลี้ยงปูดานุ	ผลดีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม	ผลกระทบต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม
1 ประสบการณ์	1 หลักการศรัทธา	<ul style="list-style-type: none"> -<u>ขั้นก่อนการเลี้ยง</u> บุ่น放入หัวความรู้ ช่วยเหลือโดยไม่ แบ่ง ขั้นระดับในการทำงานร่วมกัน เช่น การร่วมกันชุดบัดดิน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสามัคคี -<u>ขั้นการเลี้ยงและการจัดการ</u> อาศัยความเชื่อ ความศรัทธา เช่น การมุ่งมั่นประกอบอาชีพเลี้ยงบุตรดูแล อย่างจริงจัง -<u>ขั้นการจำหน้ายและการตลาด</u> มุ่งประกอบอาชีพอย่างเชื่อสัตย์สุจริต เพราะเชื่อว่าจะได้รับประโยชน์จากการทำความดี หากไม่มีความเชื่อสัตย์สุจริต ประพฤติดนิดหลักศาสนา จะรับโทษจากการทำชั่วของตน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำให้เป็นบุปผาที่มีความสามัคคี มีความร่วมมือร่วมใจกันทำงาน เป็นบุปผาที่เข้มแข็ง - บุปผาที่องค์มีประชากรที่อาศัยหลักความศรัทธา เป็นแรงผลักดันให้มีความมุ่งมั่น ประกอบอาชีพให้สำเร็จ - บุปผาและห้องถีนได้รับเงิน รายได้หมุนเวียนจากการประกอบอาชีพที่ประชาชนในบุปผา และ มุ่งประกอบอาชีพอย่างเชื่อสัตย์สุจริต - ทำให้ประชากรในห้องถีนบุปผา ตระหนักรถึงสิทธิของตนเองและ ผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกันได้แม้ มีความต่างทางศาสนา 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดความแตกแยกไม่มีความสามัคคี ในบุปผาคนต่าง ศาสนา ในบุปผาท้องถีน และสังคม - เกิดความไม่สงบของบุปผา ห้องถีน สังคม บ้านเมือง และประเทศชาติ - ประชากรในบุปผาห้องถีน ประพฤติดนิดหลักธรรม คำสอนของศาสนาทำให้สังคม เกิดความไม่สงบติดสุข - รายได้ตกต่ำ ครอบครัว ไม่สามารถสนับสนุนหลาน ศึกษาเล่าเรียนได้ เป็นเหตุให้ คุณภาพประชากรตกต่ำ เป็นประชากรขาดคุณภาพ
2 ความเข้าใจ				
3 การนึกคิด				
1. ประสบการณ์	2 หลักจริยธรรม	<ul style="list-style-type: none"> -<u>ขั้นก่อนการเลี้ยง</u> เป็นผู้มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัวด้วย การช่วยเหลือกันอยู่ในงาน เช่น การสร้างการซ้อมแข่งครื่อของมืออาชีพกรณี การเลี้ยงปูดานุ ระหว่างบุคคลโดยกัน -<u>ขั้นการเลี้ยงและการจัดการ</u> รู้จักหน้าที่ ห่วงใย เมตตา ความรัก รู้จัก ปกป้องสิทธิของตนไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และ มีความยุติธรรม -<u>ขั้นการจำหน้ายและการตลาด</u> มีการตระหนักรถึงคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติดนิชช้อยอย่างเป็นธรรม และมี ความเชื่อสัตย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นบุปผาที่มีผู้มีประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง - เป็นสังคมแห่งการช่วยเหลือ กันอยู่ มีความมุ่นว่าด้วย เผาะประชากรเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ประพฤติดนิยม ในศีลธรรมอันดีร่วมกัน - เป็นสังคมแห่งผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม รักษาความยุติธรรมร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีจรรยาบรรณ เพราะมีผู้ ประพฤติดนิดหลักศีลธรรม และประพฤติผิดกฎหมาย บ้านเมือง - เกิดสังคมแห่งการแบ่งชิ้ง และมีความเห็นแก่ตัวของ ประชากรที่อาชญากรรมกัน - เกิดเป็นบุปผา ห้องถีน สังคม ที่ไม่มีความยุติธรรม - บุคคลคนละเมิดสิทธิของ ผู้อื่นไม่มีความเชื่อสัตย์สุจริต ในการประกอบอาชีพ
2. ความเข้าใจ				
3. การนึกคิด				
1.ประสบการณ์	3 หลักการปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> -<u>ขั้นก่อนการเลี้ยง</u> ผู้เลี้ยงปูดานุควรประสิทธิข่องกันและกัน ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของศาสนา ประพฤติดนิยมและ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เช่น ไม่มีการตัดไม้ก่อเขตพื้นที่อนุญาต เพื่อร่วมกันดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นผลดีทำให้บุปผาที่มีประชากร ที่เข้มแข็งด้านการปฏิบัติงาน ร่วมกัน มีความร่วมมือ มีความสามัคคี 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มคนขาดศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม กระทำผิดต่อหลักศาสนา กระทำผิดกฎหมายบ้านเมือง

ตารางที่ 2 ประโยชน์จากการนำหลักธรรมคำสอนพื้นฐานอิสลามสู่การเรียนรู้การเลี้ยงปูดำชุนและการอยู่ร่วมกันในสังคม

การเรียนรู้พื้นฐาน	หลักธรรมคำสอนอิสลาม	การเลี้ยงปูดำชุน	ผลดีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม	ผลกระทบต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม
2. ความเชื่อใจ		<p><u>-ขั้นการเลี้ยงและการจัดการ</u> เคร่งครัดในการปฏิบัติตามหลักอาหารยาล ด้วยการเลี้ยงและการจัดการที่สะอาด ปลอดโรค เช่น การที่ปลาน้ำดี เป็นอาหาร ไม่ให้ปลาเน่าเสีย</p> <p><u>-ขั้นการจำหน่ายและการตลาด</u> การซื้อขายอย่างเป็นธรรม และมีความซื่อสัตย์ในเรื่องราคาและน้ำหนัก ด้านการซื้อน้ำหนักของปูดำชุน และการคัดขนาด ได้คุณภาพสูง ไม่เอาเปรียบหรือทุจริตทางการซื้อขายปูดำชุน</p>	<p>-เป็นชุมชน ท้องถิ่น สังคมที่ประชากรตระหนักรถึงความสำคัญ มีความเข้มแข็ง ด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนา ทำให้ประชากรเป็นผู้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมอันดี งาม</p> <p>-ทำให้ชุมชนและท้องถิ่นเกิดความเข้มแข็งมีเงินรายได้หมุนเวียนจาก การประกอบอาชีพเสริม</p>	<p>-ส่งผลกระทบต่อชุมชน ด้านการปกครอง</p> <p>-ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายเกิดความเสื่อมโทรม เสียหายผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยา และการอาศัยอยู่ร่วมกัน</p> <p>-รายได้ตกต่ำ ครอบครัวไม่สามารถส่งบุตรหลานศึกษา เล่าเรียน ทำให้คุณภาพประชากรด้อยลง คุณภาพชีวิตตกต่ำอย่างเป็นประชากรชาติ</p>
3. การนึกคิด			<p>-เป็นชุมชน ท้องถิ่น สังคมที่เข้มแข็ง ด้านการปฏิบัติตามหลักศาสนา ทำให้ประชากรเป็นผู้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมอันดี งาม</p> <p>-ทำให้ชุมชนและท้องถิ่นเกิดความเข้มแข็งมีเงินรายได้หมุนเวียนจาก การประกอบอาชีพเสริม</p>	

6. สรุป

การดำเนินชีวิตประจำวันของทุกคนนั้นจะเห็นได้ว่าหลักคำสอนของศาสนามีบทบาทและมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง สามารถส่งให้มีผลต่อจิตใจ และบังส่งผลไปสู่การทำกิจกรรมการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในชุมชน สังคม และประเทศ ดังจะเห็นได้จากผู้เลี้ยงปูดำชุนบริเวณป่าชายเลนอำเภอละจุ จังหวัดสตูล มีการดำเนินชีวิตด้วยการนำหลักธรรมคำสอนพื้นฐานของศาสนาอิสลาม 3 หมวด คือ 1) หลักการศรัทธา 2) หลักจริยธรรม 3) หลักการปฏิบัติของศาสนาอิสลาม ประยุกต์เป็นหลักยึดเหนี่ยวเพื่อประกอบอาชีพผ่านการเรียนรู้เกิดผลดีต่อการเลี้ยงปูดำชุน สามารถสร้างรายได้เสริมจากการขายผลผลิตราคากลาง เป็นอาชีพทางเลือกทำรายได้มาจุนเงือครอบครัวได้เป็นอย่างดี จนปูดำชุนเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่มีความต้องการซื้อสูง ดังที่สำนักงานประมงจังหวัดสตูล [7] เสนอเป็นอาชีพทางเลือกให้กับประมงในพื้นที่และผู้ที่สนใจ และยังเกิดประโยชน์ต่อการประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ดังเห็นได้ว่าผู้เลี้ยงทั้งหลายเหล่านั้นปฏิบัติตามเป็นบุคคลมีศีลธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ทำให้ชุมชนเกิดความสามัคคี มีความเข้มแข็ง อาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่น หรือกลุ่มคนต่างศาสนาในสังคมได้เป็นอย่างดียิ่ง เกิดความสันติสุข อยู่ดี กินดี มีสุข เป็นประชากรที่มีคุณภาพของสังคม สอดคล้องกับ มาตรฐานไทย [8] ที่กล่าวถึง หลักการอิสลามที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติทางด้านสุขภาพและการสาธารณสุข สามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตมุสลิมผู้เลี้ยงปูดำชุนบริเวณป่าชายเลนอำเภอละจุ จังหวัดสตูล เกิดความมั่นคงในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี กินดี มีสุข มีสุข มีสันติสุข และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม มีการรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ระบบบันนิเวศวิทยา ของส่วนรวมร่วมกัน ด้วยความตระหนักรู้ในประโยชน์ และโทษ ไม่มีความขัดแย้ง หรือมีอักษณาก ใจผู้ร้าย เป็นสังคมแห่งสันติสุข ชุมชนเข้มแข็ง และเป็นชุมชนที่พัฒนาอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- [1] Lecturers members of Chulalongkorn University, 2008. **Fundamental Philosophy 1st Edition**, Faculty of Arts, Chulalongkorn University , Bangkok,
- [2] Ekarin Seemahasarn. 2014. Public relation office, 8th district, Kanchanaburi province. **Documents copies**
- [3] Dollard J and Miller N.E. 1950. **Personality and Psychotherapy : An Analysis in Term of Learning Thinking and Culture**. New York : McGraw - Hill.
- [4] Kaewploy, Natpatcharakarn., Phonepakdee, Ratchadakorn., Poungsuk Pakkapong., and Aquino, Marlowe. 2015. **Characterization of the serrated mud crab in the mangrove of La-ngu District, Satun province**, DRLE: 2015. Bangkok , Thailand , P15-1- P15-9 .
- [5] Thanom KhunPetch. 2019. **Noori: The device unity of the Southern Islamic** [online]. Retrieved from <http://www.thaihealth.or.th/blog/myblog/topic>. (February 4, 2019).
- [6] Kitima Armornthat 2003 . **Idealistic Muslim**, Bangkok : Media Tech limited,
- [7] Satun Fisheries Office. 2016. **Registration of Farmers who are Fisherman**. 2015 Annual report
- [8] Manee Chuthai . 2001. **Islamic principles that related to the health and public health practices**. Physical health. Srinakharinwirot University, Bangkok